

(Wpisuje zdający przed rozpoczęciem pracy)

--	--	--

KOD ZDAJĄCEGO

PRÓBNY EGZAMIN MATURALNY Z WIEDZY O SPOŁECZEŃSTWIE

Arkusz I

Czas pracy 120 minut

Instrukcja dla zdającego

1. Proszę sprawdzić, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 11 stron. Ewentualny brak należy zgłosić przewodniczącemu zespołu nadzorującego egzamin.
2. Proszę uważnie czytać wszystkie polecenia.
3. Odpowiedzi trzeba zapisać czytelnie w miejscu na to przeznaczonym przy każdym zadaniu.
4. Proszę pisać tylko w kolorze niebieskim lub czarnym; nie pisać ołówkiem.
5. Nie wolno używać korektora.
6. Błędne zapisy należy wyraźnie przekreślić. Wszelkie notatki należy sporządzać w brudnopisie, który nie będzie oceniany.
7. Obok każdego zadania podana jest maksymalna liczba punktów, którą można uzyskać za jego poprawne rozwiązanie.
8. Do ostatniej kartki arkusza dołączona jest **karta odpowiedzi**, którą **wypełnia egzaminator**.

Życzymy powodzenia!

ARKUSZ I

CZERWIEC
ROK 2004

Za rozwiązanie
wszystkich zadań
można otrzymać
80 punktów

(Wpisuje zdający przed rozpoczęciem pracy)

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

PESEL ZDAJĄCEGO

Zadanie 1. (1 pkt)

Ile nowych państw zostało przyjętych do Unii Europejskiej w maju 2004 r.? Podkreśl właściwą odpowiedź:

- A) 4
- B) 6
- C) 8
- D) 10

Zadanie 2. (1 pkt)

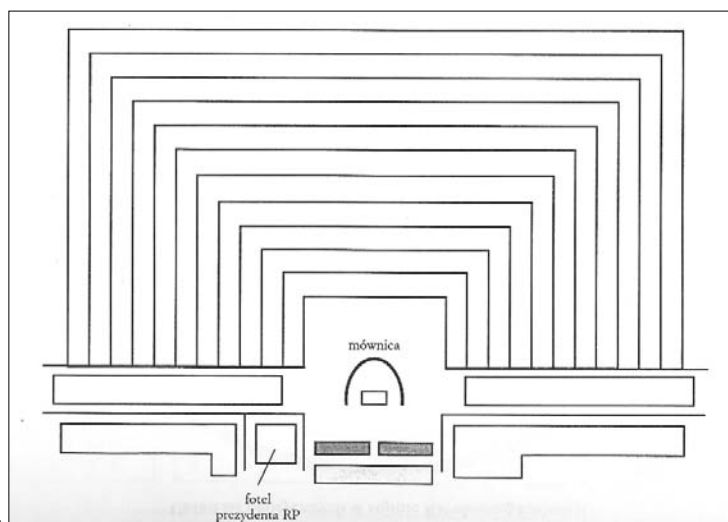
Rozmowy prowadzone samodzielnie przez strony konfliktu w celu jego rozstrzygnięcia to:

- A) arbitraż
- B) koncyliacja
- C) mediacja
- D) negocjacje

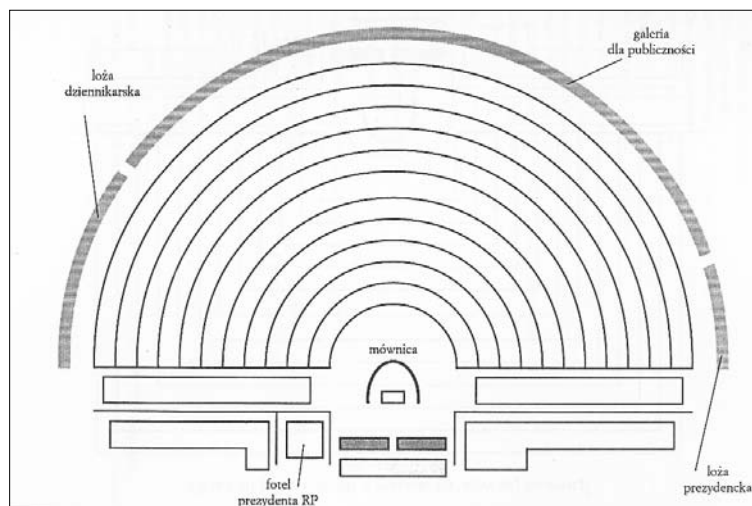
Zadanie 3. (2 pkt)

Na ilustracjach przedstawiono plany obu izb polskiego parlamentu. Podpisz je odpowiednimi nazwami.

A. Jest to

B. Jest to

Zadanie 4. (1 pkt)

Uporządkuj wymienione niżej sądy od najniższej do najwyższej instancji.

- A) sąd apelacyjny
- B) sąd okręgowy
- C) Sąd Najwyższy
- D) sąd rejonowy

Kolejność (od najniższego): 1. 2. 3. 4.

Zadanie 5. (4 pkt)

Do podanych w tabeli opisów dopisz pojęcia: *ksenofobia*, *nacjonalizm*, *patriotyzm*, *szowinizm*.

A.	Umiłowanie własnego narodu i państwa. Gotowość poświęcenia dlań życia.	
B.	Pogląd uznający nadrzędność interesów własnego narodu nad innymi narodami.	
C.	Aprobata i sympatia wobec przedstawicieli innych narodów, przekonanie, że współdziałanie pozwoli osiągnąć wspólny cel.	
D.	Miłość do własnego narodu, a zarazem wrogość i pogarda wobec innych narodów.	
E.	Przekonanie, że źródłem wszelkiego zła są cudzoziemcy (przedstawiciele innych narodów).	

Zadanie 6. (4 pkt)

Wśród wymienionych państw europejskich podkreśl cztery monarchie:

- A) Austria
- B) Białoruś
- C) Dania
- D) Francja
- E) Holandia
- F) Niemcy
- G) Norwegia
- H) Szwajcaria
- I) Szwecja
- J) Włochy

Zadanie 7. (1 pkt)

Zaznacz osobę, która występuje w polskim sądzie w roli **oskarżyciela publicznego**.

- A) adwokat
- B) ławnik
- C) prokurator
- D) sędzia

Zadanie 8. (3 pkt)

Wymień nazwiska trzech tzw. ojców integracji europejskiej.

- A)
- B)
- C)

Zadanie 9 (4 pkt)

Wyjaśnij znaczenie pojęcia **globalizacja**. Podaj przykłady dwóch czynników (zjawisk) sprzyjających procesom globalizacyjnym we współczesnym świecie.

Wyjaśnienie:

.....
.....
.....
.....

Przykłady:

-
-

Zadanie 10. (4 pkt)

Napisz w 1 – 2 zdaniach:

- A) Na czym polega zasada trójpodziału władzy w państwie?
- B) Kto i w którym stuleciu ją sformułował?

A)

B)

Zadanie 11. (3 pkt)

Na mapce odpowiednimi cyframi zaznacz aktualnych sąsiadów Polski i wpisz nazwy tych państw do legendy.

Legenda:

1.	5.
2.	6.
3.	7.
4.	

Zadanie 12. (4 pkt)

Zaznacz, które zdania są prawdziwe, a które fałszywe, wpisując w odpowiednie miejsce tabelki prawda (P) lub fałsz (F).

A.	Skrócenie kadencji Sejmu pociąga za sobą skrócenia kadencji Senatu.	
B.	Rada Gabinetowa obraduje pod przewodnictwem Prezydenta RP.	
C.	Prezydent RP desygnuje kandydata na Prezesa Rady Ministrów.	
D.	Sądy i trybunały są władzą zależną od innych władz w RP.	

Zadanie 13. (11 pkt)

Przeczytaj fragment Konstytucji RP i wykonaj zamieszczone niżej polecenia:

Rozdział III
ŹRÓDŁA PRAWA

Art. 87

1. Źródłami powszechnie obowiązującego prawa Rzeczypospolitej Polskiej są: Konstytucja, ustawy, ratyfikowane umowy międzynarodowe oraz rozporządzenia.

2. Źródłami powszechnie obowiązującego prawa Rzeczypospolitej Polskiej są na obszarze działania organów, które je ustanowiły, akty prawa miejscowego.

Art. 88

1. Warunkiem wejścia w życie ustaw, rozporządzeń oraz aktów prawa miejscowego jest ich ogłoszenie.

2. Zasady i tryby ogłaszania aktów normatywnych określa ustawa.

3. Umowy międzynarodowe ratyfikowane za uprzednią zgodą wyrażoną w ustawie są ogłaszane w trybie wymaganym dla ustaw. Zasady ogłaszania innych umów międzynarodowych określa ustawa. [...]

Art. 90

1. Rzeczpospolita Polska może na podstawie umowy międzynarodowej przekazać organizacji międzynarodowej lub organowi międzynarodowemu kompetencje organów władzy państwowej w niektórych sprawach.

2. Ustawa wyrażająca zgodę na ratyfikację umowy międzynarodowej, o której mowa w ust. 1, jest uchwalana przez Sejm większością 2/3 głosów w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby posłów oraz przez Senat większością 2/3 głosów w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby senatorów.

3. Wyrażenie zgody na taką ustawę może być uchwalone w referendum ogólnokrajowym zgodnie z przepisem art. 125.

4. Uchwałę w sprawie trybu wyrażenia zgody na ratyfikację podejmuje Sejm bezwzględną większością głosów w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby posłów. [...]

Art. 94

Organy samorządu terytorialnego oraz terenowe organy administracji rządowej na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie, ustanawiają akty praw miejscowego obowiązuje na obszarze działania tych organów. Zasady i tryb wydawania aktów prawa miejscowego określa ustawa.

A. Przedstaw akty prawne obowiązujące w RP, od najwyższego do najniższego w hierarchii źródeł prawa.

- 1)
- 2)
- 3)
- 4)
- 5)

B. Kiedy wymienione wyżej akty prawne wchodzi w życie?

.....
.....

C. Kto może wydawać akty prawa miejscowego?

.....

D. W jaki sposób Rzeczypospolita może przekazać część kompetencji przysługujących organom państwowym organizacji międzynarodowej?

.....
.....
.....

E. Jaka jest wymagana minimalna liczba posłów głosujących za ustawą, żeby ta umowa mogła być ratyfikowana?

.....

F. Jaka jest wymagana minimalna liczba senatorów głosujących za ustawą, żeby ta umowa mogła być ratyfikowana?

.....

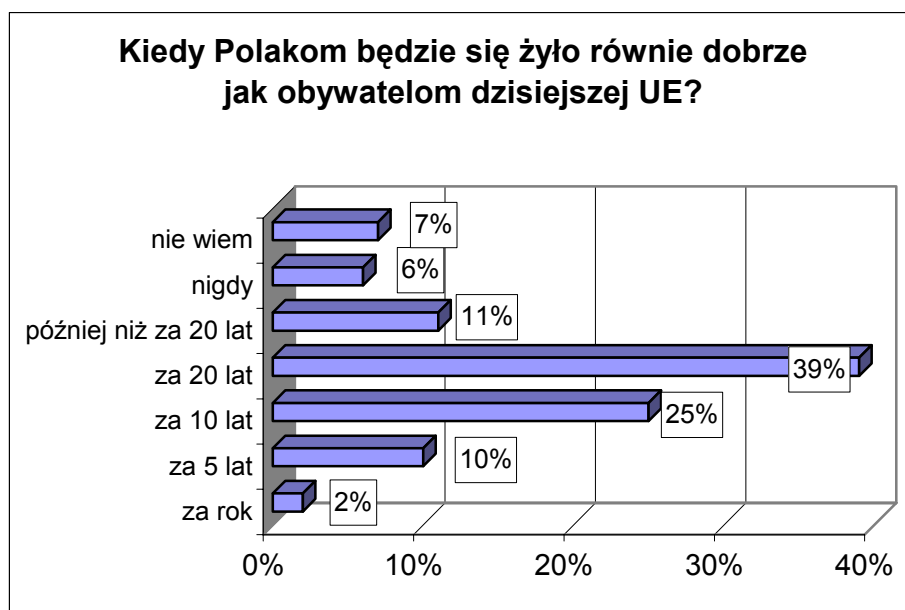
G. W jakiej sytuacji kwestia poruszona w pkt. D może być przedmiotem referendum krajowego?

.....
.....
.....

Zadanie 14. (10 pkt)

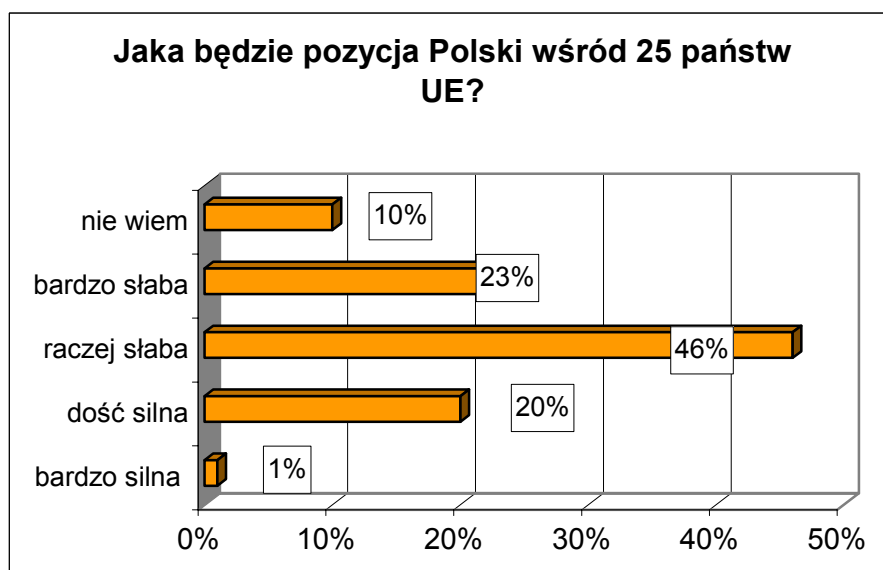
Dokonaj analizy wykresów przedstawiających opinię Polaków w dwóch sprawach.

Wykres nr 1.

Źródło: Pentor

Wykres nr 2.

Źródło: Pentor

A. Na podstawie wykresu nr 1 podaj trzy najliczniejsze grupy respondentów i określ zajęte przez nich stanowisko.

-
-
-

B. Na podstawie wykresu nr 1 podaj najmniej liczną grupę respondentów i określ zajęte przez nią stanowisko.

.....

C. Jak przedstawia się wizja przyszłej pozycji Polski w Unii Europejskiej (wykres nr 2)?

C.1 jaki odsetek osób uważa, że będzie ona silna

C.2 jaki odsetek osób uważa, że będzie ona słaba

D. Wymień **po dwa argumenty**, które Twoim zadaniem wpłynęły na:

D.1 pesymizm w kwestii zrównania naszych warunków bytowych z unijnymi:

-
-

D.2 pesymizm w kwestii pozycji Polski wśród państw Unii Europejskiej:

-
-

Zadanie 15. (13 pkt)

Zapoznaj się zamieszczonymi niżej materiałami i wykonaj polecenia.

Materiał nr 1. Czy Polska może stać się celem ataków terrorystycznych? (dane w procentach – marzec 2004)

	X/2003		XI/2003		XII/2003		III/2004	
	Tak	Nie	Tak	Nie	Tak	Nie	Tak	Nie
Czy w związku z obecnością polskich żołnierzy w Iraku Polska może stać się celem ataków terrorystycznych?	70	22	75	18	71	21	87	9

Źródło: CBOS, 19-22 marca 2004 r.

A. **Jak zmieniła się ocena** Polaków w zakresie możliwości ataku terrorystycznego na nasz kraj **między ostatnim kwartałem ubiegłego roku i pierwszym kwartałem obecnego roku?**

.....
.....
.....
.....

B. Kiedy **najmniej** respondentów obawiało się ataku terrorystycznego na Polskę?

.....

C. Kiedy **najwięcej** respondentów obawiało się ataku terrorystycznego na Polskę?

.....

Materiał nr 2. Warszawa pod nadzorem

Zwiększone patrole policji, zaostrzony dozór służb porządkowych w metrze, szczegółowe kontrole na lotnisku – tak wygląda Warszawa dwa dni po ataku terrorystycznym w Madrycie. Władze miasta zapewniają, że robią wszystko, by przygotować stolicę na wypadek takich zdarzeń.

Cały czas kontrolujemy sytuację w szpitalach. W razie ataku w miejskich placówkach czeka około tysiąca łóżek dla ewentualnych ofiar. Mamy rezerwy krwi, kilkaset koców i łóżek polowych oraz wytyczone miejsca na bazy noclegowe – wylicza Władysław Stasiak, wiceprezydent Warszawy ds. bezpieczeństwa. [...]

Nieco ostrożniej do sprawy podchodzi stołeczne pogotowie. Nikt nie jest przygotowany na tego typu sytuację – przyznaje Edyta Grabowska-Woźniak, rzecznik stołecznego pogotowia. Oczywiście mamy opracowany program działania na wypadek katastrof. W takich sytuacjach najważniejsze jest to, by uratować jak najwięcej osób, które mają szansę na przeżycie – podkreśla.

Policja jest przekonana, że warszawiacy mogą spać spokojnie. Robimy wszystko, by miasto było jak najbardziej bezpieczne – mówi Zbigniew Matwiej z biura prasowego Komendy Głównej Policji. Bacznie przyglądamy się wszystkim miejscom, gdzie zbierają się ludzie, sprawdzamy porzucone paczki i reklamówki. Wciąż szkolimy się w różnego typu akcjach ratunkowych – dodaje.

Źródło: „Życie” Nr 51 z 13-14 III 2004 r.

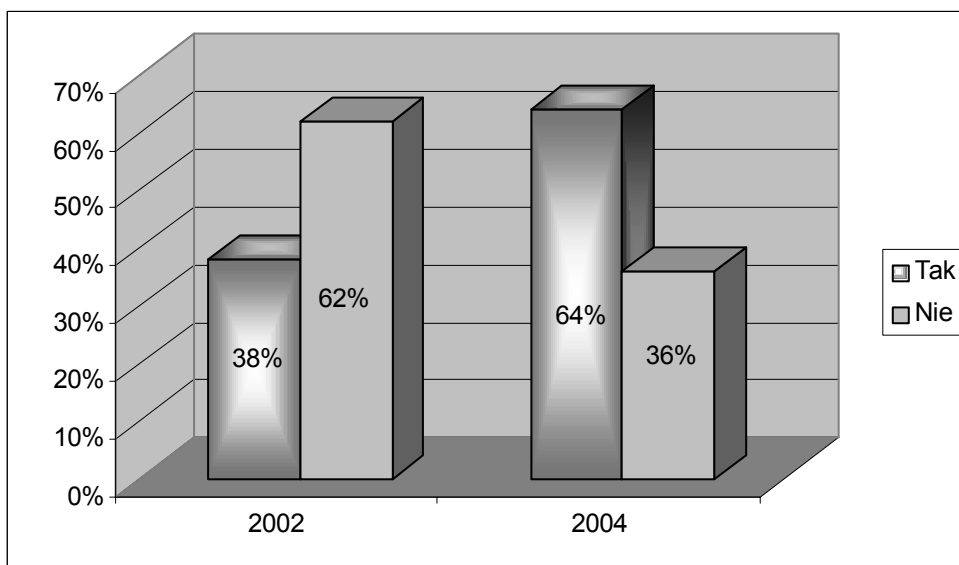
D. Zacytuj dwa fragmenty powyższego tekstu, w których podane zostały fakty:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

E. Zacytuj dwa fragmenty powyższego tekstu, w których podane zostały opinie:

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Materiał nr 3. Czy obawiasz się ataków terrorystycznych?

(Dane: CBOS)

F. Ilu respondentów obawia się w 2004 r. ataków terrorystycznych w Polsce, a ilu takich obaw nie ma?

.....
.....

G. O ile wzrosła liczba osób obawiających się ataku w roku 2004, w porównaniu z rokiem 2002?

.....

H. Dlaczego liczba obawiających się ataków terrorystycznych wzrosła w ciągu dwóch lat? Podaj trzy przyczyny tych zmian.

-
-
-

Zadanie 16. (14 pkt)

Przez obrzeża miejscowości, w której mieszkasz ma przechodzić autostrada. Zajmij stanowisko w tej sprawie i sformułuj je w formie listu do radnego twojej gminy (objętość: jedna strona tekstu). Uwzględnij różne aspekty tej sprawy: społeczne, gospodarcze, komunikacyjne, ekologiczne. Pamiętaj o właściwej formie wypowiedzi.

.....
.....

